Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 3. УПРАЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ ТА РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

(обов'язковий)

Спеціальність 204 - Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Освітня програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Рівень вищої освіти 3 (Доктор філософії)

Суми – 2024

Розробник: **Пасько О.В.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	Протокол № 17 від 18.06.24
	Завідувач кафедри (підпис) **А.І. Орєхова** (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої наукової програми _____ _____

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ _____
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана: _____
(ПІБ)

_____
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації _____ (Н.М. Баранік)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 20.06.2024 р.

©СНАУ, 2024 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Упраління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності			
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту / кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (*заповнюється для обов'язкових ОК)*	Освітньо-наукова програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Ступінь вищої освіти: доктор філософії. Спеціальність: 204 - Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва			
5.	ОК може бути запропонований для (*заповнюється для вибіркових ОК)*				
6.	Рівень НРК				
7.	Семестр та тривалість вивчення	10 тижнів, 1 семестр			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	Обсяг навчальної дисципліни становить 4 кредити ЄКТС			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	- денна форма навчання	20	30		70
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	К.е.н., доцент Пасько О.В.			
11.1	Контактна інформація	м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160, факультет Економіки і менеджменту, кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової (ауд. 303е); pasko.ov@gmail.com			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент "Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності» спрямований на оволодіння здобувачами наукового ступеня доктора філософії необхідних основних складових управління проектами: побудову організаційної структури проектної команди, напрямки та зміст структуризації проектів, сутність планування, особливості планування проектного бюджету. Освітній компонент передбачає висвітлення особливостей контролю та оцінки виконання проектних робіт, підходи до забезпечення вимог з якості, управління проектними ризиками, містить теоретичні завдання для контролю завдань.			

13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компоненту є підготовка здобувачів наукового ступеня доктора філософії до здійснення науково-проектної діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення стратегії наукового проекту, надання знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження та підготовки розділів наукового проекту, аспектів щодо впровадження отриманих результатів. Залучення здобувачів наукового ступеня доктора філософії до аналізу інформаційних джерел, організації наукової діяльності та можливостей апробації наукового проекту.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні ОК: «Філософія науки» 2. Освітній компонент є основою для вивчення ОК: «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності».
15.	Політика академічної доброчесності	Політика щодо академічної доброчесності у Сумському національному аграрному університеті визначається документами, представленими на сторінці: https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/ Академічна доброчесність здобувачів наукового ступеня доктора філософії є важливою умовою для опанування результатами навчання за освітнім компонентом і отримання відповідної оцінки з поточного та підсумкового контролів. У разі порушення здобувачем наукового ступеня доктора філософії академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. За порушення академічної доброчесності здобувачі наукового ступеня доктора філософії можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); – повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми. Перескладання іспиту відбувається з дозволу проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
16.	Посилання на курс в Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4802

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)	Як оцінюється РНД
	ПРН 2	
ДРН 1. Формувати нові знання про теоретичну сутність, загальну характеристику та обґрунтування доцільності управління науковими проектами	х	Експрес-опитування, дискусії, виконання завдань
ДРН 2. Здійснювати дослідження використовуючи теоретичну базу з організації структури наукового проекту та загальні підходи до планування і їх контролю	х х	Індивідуальне завдання
ДРН 3. Передбачати сучасні тенденції планування ресурсів, витрат і проектного бюджету з урахуванням його структуризації	х	Експрес-опитування, дискусії, розв’язок ситуаційних завдань
ДРН 4. Оцінювати технологію проектної діяльності з урахуванням планування ресурсів, витрат проектного бюджету	х	Індивідуальне завдання, проект
ДРН 5. Генерувати рішення щодо розв’язання складних спеціалізованих задач та практичних завдань у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва Європейського Союзу та України в контексті проектів та програм	х	Індивідуальне завдання

1. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з. / семін. з		
ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ 1. Проект та специфіка проектної діяльності. 2. Види наукових проектів. 3. Управління науковими проектами. 4. Життєвий цикл проекту. 5. Характеристики проєктного менеджера.	2	2	3	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8; Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 2. Настанова PMBOK (сьоме видання) та Стандарт з управління проєктами 1. Еволюція PMBOK: Як змінювався стандарт управління проєктами? 2. Роль PMI у розвитку професії управління проєктами 3. Основи PMBOK (7-е видання): Перехід від процесів до принципів Сучасні виклики та перспективи у професії управління проєктами	2	2	3	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8; Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 3. Система постачання цінностей 1. Створення цінності. 2. Організаційні системи врядування. 3. Функції, пов'язані з проєктами. 4. Середовище проєктів. 5. Міркування щодо управління продуктом	2	2	3	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8;Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 4. Принципи управління проєктами 1. 4 цінності, на яких засновано Кодекс етики та професійної поведінки PMI 2. Бути старанним, шанобливим та турботливим розпорядником 3. Створювати команді проєкту середовище для співпраці.. 4. Ефективно залучати стейкхолдерів 5. Зосереджуватись на цінності..... 6. Розпізнавати, оцінювати та реагувати на системні взаємодії 7. Демонструвати лідерську поведінку 8. Припасовувати залежно від контексту. 9. Вбудовувати якість у процеси та	10	14	7	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8;Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2

доробки 10. Долати складність 11. Оптимізовувати реагування на ризики. 12. Обирати адаптивність та стійкість 13. Уможливлювати зміни для досягнення передбаченого майбутнього стану				
Тема 5. Українські національні наукові конкурси. 1. Конкурс проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених. 2. конкурсний відбір науково-технічних (експериментальних) розробок за державним замовленням. Конкурси національного фонду досліджень.	2	4	7	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8;Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 6. Horizon Europe та Erasmus+ щорічні конкурси 1. Horizon Europe Стовп 1 – Досконала наука. 2. Horizon Europe Стовп 2 – Виклики; 3. Horizon Europe Стовп 3 – Інноваційна Європа 4. ERASMUS+ ПРОЄКТИ КА2 ТА ERASMUS+ JEAN MONNET	2	6	7	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8;Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 7. Набуття та реєстрація прав на винаходи і корисні моделі за Законом України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" 1. Об'єкти винаходу за Законом України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі". 2. Винахідницька та пошукова робота під час створення винаходу. 3. Правові та організаційні основи патентування винаходу. 4. Реєстрація і видача патенту.	0	0	8	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8;Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 8. Набуття та реєстрація прав на промислові зразки за Законом України "Про охорону прав на промислові зразки" 1. Об'єкти промислового зразка за Законом України "Про охорону прав на промислові зразки". 2. Умови надання правової охорони промисловому зразку. 3. Правила складання і подання заявки на промисловий зразок. 4. Правила розгляду заявки на промисловий зразок.	0	0	8	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8;Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 9. Реєстрація авторських та	0	0	8	Основні джерела:

суміжних прав 1. Об'єкти авторського права за Законом України “Про авторське право і суміжні права”. 2. Державна реєстрація авторського права та суміжних прав. 3. Види реєстрацій авторського права. 4. Суть і ознаки суміжного права				1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8;Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 10. Особливості інтелектуальної власності у цифровому суспільстві. Правова охорона сучасних цифрових технологій 1. Цифрове суспільство. Загальні поняття цифрової економіки та основні напрями її трансформації. 2. Технології у сфері роботи з даними. Технології в галузі виробництва. 3. Основні напрямки цифровізації економіки України	0	0	8	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8; Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Тема 11. Основні положення патентного законодавства зарубіжних країн 1. Правова охорона винаходів зарубіжних країн 2. Правове регулювання товарних знаків у зарубіжних країнах	0	0	8	Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7,8; Додаткові джерела: 11, 12, 13, 14, 15, 16; Програмне забезпечення: 1, 2
Всього	20	30	70	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	**Методи викладання** (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	**Методи навчання** (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1. Формувати нові знання про теоретичну сутність, загальну характеристику та обґрунтування доцільності управління науковими проектами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)
ДРН 2. Здійснювати дослідження використовуючи теоретичну базу з організації структури наукового проекту та загальні підходи до планування і їх контролю	Лекція, практичне заняття, презентації	Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)
ДРН 3. Передбачати сучасні тенденції планування ресурсів, витрат і проектного бюджету з урахуванням його структуризації	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)
ДРН 4. Оцінювати технологію проектної діяльності з урахуванням планування ресурсів, витрат проектного бюджету	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)
ДРН 5. Генерувати рішення щодо розв’язання складних спеціалізованих задач та практичних завдань у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва Європейського Союзу та України в контексті проектів та програм	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», «мозгова атака», аналіз конкретних виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Дискусії	10 / 10%	кожне практичне заняття
2.	Експрес-опитування	20 / 20%	кожне практичне заняття
3.	Виконання індивідуального завдання	55 / 55%	кожне практичне заняття
4.	Тестування	15 балів / 15%	6 тиждень
5.	Всього	100 балів / 100 %	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	**Незадовільно**	**Задовільно**	**Добре**	**Відмінно**
Дискусії	0 балів	1-4 балів	5-8 балів	9-10 балів
	Пасивна участь у дискусії.	Участь у дискусії, відповіді не є обґрунтованими.	Активна участь у дискусії, продемонстровано навички критичного мислення.	Ініціатор та активна участь у дискусії, продемонстровано навички критичного мислення, системність знань та креативність.
Експрес-опитування	≤ 10 балів	11-14 балів	15-18 балів	19-20 балів
	Відсутні знання по теоретичним питанням.	Низький рівень знань теоретичних питань.	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією , теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання.	Відмінне володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією , належний рівень теоретичних знань.
Виконання індивідуального завдання	< 30 балів	30-39 балів	40-49 балів	50-55 балів
	Завдання не виконано.	Завдання виконане, але деякі питання не розкриті, мають місце неточності.	Завдання виконане, але мають місце незначні неточності.	Завдання повністю виконане, всі питання розкриті.
Тестування	0-6 балів	7-9 балів	10-12 балів	13-15 балів
	Правильно вирішено менше 60 % тестів.	Правильно вирішено 60-75 % тестів.	Правильно вирішено 76-90 % тестів.	Правильно вирішено більше 90 % тестів.

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Настанови викладача в процесі виконання практичних занять	на кожному занятті
2	Усне опитування	на кожному занятті
3	Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача	на кожному занятті
4	Розв'язування ситуаційних завдань	2, 3 практичне заняття
5	Контроль за виконанням завдань	на кожному занятті
6	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	6 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Проектний менеджмент: Стандарт з управління проектами та Настанова до зводу знань з управління проектами (Настанова PMBOK) / Project Management Institute. — 7-е вид. — Ньютаун-сквер, Пенсильванія : Project Management Institute, Inc., 2021. — 372 с. — ISBN 978-1-62825-664-2.
2. Crawford, L. (2021). Project Management in Research: Tools and Techniques for High-Quality Projects. New York, NY: Routledge.
3. Smith, P. G., & Adams, J. R. (2020). Managing Research Projects: A Practical Guide. Hoboken, NJ: Wiley.
4. Barker, K. (2019). Research Project Management: Key Concepts and Strategies. London, UK: Sage Publications.
5. Gantt, S. P., & Weiss, C. H. (2018). Effective Project Management in Scientific Research. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
6. Петренко Н., Кустріч Л., Гоменюк М. Управління проектами. Центр навчальної літератури. 2019. 244 с.
7. Цибульов, П. М., & Ромашко, А. С. (Ред.). (2021). Інтелектуальна власність та патентознавство. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського.
8. Попова, Л. М., Хромов, А. В., & Шуба, І. В. (2021). Інтелектуальна власність. Запоріжжя: Запорізький національний університет.
9. Шинкарук Л.В., Биховченко В.П., Власенко Т.О., Власенко Ю.Г. Організація проєктної діяльності: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2021. 341 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

1. Методичний комплекс "Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності» в програмі https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4802

6.1.3. Інформаційні ресурси

2. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL:http://www.nbuv.gov.ua.
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:www.kmu.gov.ua.

6.2. Додаткові джерела

4. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівськийдержавний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.

5. Власенко Т. А., Подольська О. В., Небожина А. ПМісце і роль інтелектуальної власності в управлінні науковими проектами. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 4(2). С. 302-306.

6. O. Pasko, F. Chen, T. Kuts, I. Sharko, N. RyzhikovaSustainability reporting nexus to corporate governance in scholarly literature. Environmental Economics, 13 (1), 61–78

7. Oleh Pasko, Li Zhang, Nelia Proskurina, Natalia Ryzhikova and Yelyzaveta Mykhailova (2024). Does internal audit matter? Audit committee, its attributes, and corporate social responsibility reporting quality. Investment Management and Financial Innovations, 21(2), 70-88. doi:10.21511/imfi.21(2).2024.06 Єгорова І.В.Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти: навчально-методичний посібник до курсу. Івано-Франківськ, 2021. 140 с.

8. Ільчук П. Г., Задорожнюк Л. Р. Особливості вибору методологій управління проектами. М*іжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки*. 2020. № 10(1). С. 53-60.

9. Oleh Pasko, Fuli Chen, Tetyana Kuts, Inna Sharko and Natalia Ryzhikova (2022). Sustainability reporting nexus to corporate governance in scholarly literature. Environmental Economics, 13(1), 61-78.

10. Oleh Pasko, Li Zhang, Alvina Oriekhova, Mykola Hordiyenko and Yarmila Tkal (2023). Corporate social responsibility and corporate tax aggressiveness: Evidence of mandatory vs. voluntary regulatory regimes impact. Problems and Perspectives in Management, 21(2), 682-700.

6.3. Програмне забезпечення

11. Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

12. Програмне забезпечення (для забезпечення дистанційного навчання, Zoom, Moodle).